

*Общинска стратегия за
подкрепа за личностно развитие на
децата и учениците в община Сливен
2017-2018*

април 2017 г.

Приета с Реш. № 646/27.04.2017 год. на ОбС Сливен

Съдържание

I. ВЪВЕДЕНИЕ	4
II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ	5
1. Демографска характеристика на община Сливен	5
2. Структура на образователната система.....	5
2.1. Детски градини.....	6
2.2. Училища.....	8
2.3. Обслужващи звена.....	11
2.3.1. Център за подкрепа за личностното развитие (ЦПЛР-ДК)	11
2.3.2. Център за специална образователна подкрепа / Помощно училище „Д-р Власаки Шуманов”/	11
2.3.3. Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование – област Сливен	11
3. Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие, осъществявана в училища, детски градини и центрове за подкрепа за личностно развитие	12
3.1. Ученици с изяви дарби	12
3.2. Брой деца и ученици в риск	13
3.3. Деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), които се обучават интегрирано в общообразователни училища	14
3.4. Ученици с множество и тежки увреждания	14
3.5. Състояние и предизвикателства пред общата подкрепа за личностно развитие	15
3.6. Състояние и предизвикателства пред допълнителната подкрепа за личностно развитие	16
3.7. Подкрепа за личностно развитие, осъществявана в Център за подкрепа за личностното развитие и Център за специална образователна подкрепа / Помощно училище/.....	17
3.7.1. Център за подкрепа за личностно развитие – Детски комплекс – Сливен	17
3.7.2. Център за специална образователна подкрепа /Помощно училище „Д-р Власаки Шуманов”/	20
3.8. Социални услуги в подкрепа на личностното развитие на учениците и децата – Център за обществена подкрепа, Дневен център за деца с увреждания, Център за социална интеграция и рехабилитация и др. Представяне на извършваните дейности ..	21
3.8.1. Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания и за деца /младежи с увреждания в гр. Сливен	22
3.8.2. Дневен център за деца с увреждания „Свети Стилиан Детезащител”.....	22

3.8.3. Център за обществена подкрепа към „Комплекс за социални услуги за деца и семейства”	22
3.8.4. Център за работа с деца на улицата	23
3.8.5. Център за социална рехабилитация и интеграция и Синя стая	23
3.9. Дейности на читалища, спортни клубове в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците	24
3.9.1. Читалища	24
3.9.2. Спортни клубове	24
3.10. Дейности на Младежки дом Сливен в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците	25
3.11. Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците	26
3.12. Местна комисия за борба с трафика на хора (МКБТХ) гр. Сливен в подкрепа на личностното развитие на учениците	26
3.13. Общински съвет по наркотични вещества – Сливен, Превантивно-информационен център – Сливен	27
4. SWOT анализ	28
III. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ	30
1. Стратегически цели	30
2. Визия, приоритети, цели	30
Приоритет 1. Предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в системата на предучилищното и училищно образование	30
Приоритет 2. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности	32
Приоритет 3. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с хронични заболявания	33
Приоритет 4. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в риск	33
Приоритет 5. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с изявени дарби	34
IV. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА. ЗВЕНО ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА	35
V. КОМУНИКАЦИЯ И ИНФОРМАЦИЯ.....	35

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Личностното развитие на всеки човек е резултат от взаимодействието му със социалното обкръжение. Връзките и отношенията, които се изграждат между деца, ученици, родители и учители оказват влияние върху формирането на личността и променят индивидуалния опит и поведение. Подкрепата за личностно развитие в образованието очертава нова функция на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и специализираните обслужващи звена, съвместно с държавните и местните органи и структури, и доставчиците на социални услуги, осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Образованието е национален приоритет и право на всеки. Като процес включващ обучение, възпитание и социализация се реализира в съответствие с държавни политики и е ориентиран към удовлетворяване интересите и потребностите на деца, ученици, родители и обществото като цяло. Гарантирането на равен достъп до качествено образование за всяко дете е възможно чрез въвеждането на система от мерки, насочени от една страна към повишаване качеството на образователно – възпитателния процес, а от друга – към по-пълно обхващане на децата и учениците в задължителната предучилищна и училищна възраст в детските градини и училищата.

Законът за предучилищното и училищното образование в чл. 197 регламентира разработването на общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците въз основа на областната стратегия. Стратегията се приема от общинския съвет за период от две години. Изготвянето на общинска стратегия е предпоставка за правилно и целенасочено планиране на дейности, гарантиращи подкрепа за децата и учениците, чрез подходяща физическа, психологическа и социална среда в съответствие с индивидуалните им образователни потребности, осъществявана в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие, където са децата или учениците. Тя е създадена въз основа на дефинирани национални приоритети и планиране на мерки за обединяване на ресурси с цел разрешаване на идентифицирани проблеми и удовлетворяване потребностите на децата и учениците на територията на общината.

Стратегията е разработена в съответствие с нормативните и стратегически документи, визиращи насоките за осъществяване на политики в областта на приобщаващото образование и личностното развитие на децата и учениците:

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Закон за закрила на детето;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020);
- Националната стратегия за учене през целия живот (2014 – 2020);
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства 2015-2020;
- Национална стратегия за младежта (2012 – 2020);
- Областна стратегия за развитие на област Сливен (2014 – 2020);
- Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Сливен;
- Общински планове за развитие.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

1. Демографска характеристика.

Населението на общината се характеризира с многообразния си етнически състав българи, турци, роми и др. По данни на НСИ от последното преброяване към 01.02.2011 г., броят на населението на община Сливен е 125 268 души. В периода между последните две преброявания на населението /2001 г. и 2011 г./ жителите на община Сливен намаляват с 10 880 души.

През 2016 година родените деца са 1458, а починалите - 1750 души. Наблюдава се отрицателен естествен прираст - 2,4. Раждатостта е 12 промила, смъртността 14,4 промила. Средната възраст на майките при първо раждане е 22,8 години, като средната за страната е 26,9 години.

Възрастовата структура на общината все още е предимно от „регресивен тип”, тъй като относителния дял на хората в над трудоспособна възраст е по-голям от този в под трудоспособна възраст. Основните причини за поддържане на тези стойности са свързани със застаряване на населението, промените в репродуктивните му нагласи, развиващите се миграционни процеси и др. Статистиката от последното преброяване сочи, че ромите са втората по големина етническа група в община Сливен, следвани от самоопределилите се като турци. Лицата от ромски произход в община Сливен представляват приблизително 59.3% от ромското население общо за областта. Като цяло община Сливен може да се счита за типичен район на концентрация на етнически малцинства, като дялът им значително превишава този за страната. Изводи за основните демографски проблеми в община Сливен:

- Отрицателен прираст на населението в общината, а в резултат на това и намаляването на репродуктивните и трудоспособните контингенти.
- Застаряване на населението в общината, най-вече в малките населени места и регресивен тип възрастова структура в резултат на отрицателна демографска тенденция;
- Продължаващи миграционни процеси, поради съществуващи възможности за работа с по-високи доходи и по-добър стандарт в по-големите градове, столицата и извън страната;
- Община Сливен е със смесен етнически състав на населението, нарастващ процент на ромско население и концентрация на етнически малцинства с дял значително превишаващ средния за страната.

2. Структура на образователната система.

Осъществена е оптимизация на училищната мрежа в съответствие с демографските и социално-икономически промени в общината, с цел осигуряване възможност на всяко дете да получи съизмеримо по качество образование и повишаване ефективността на публичните разходи. Високото ниво на образование на населението в общината е предпоставка за подобряване на икономическо му състояние. С утвърдената общинска мрежа на детски градини, училища и обслужващи звена се удовлетворяват интересите на ученици и родители.

Към настоящия момент на територията на общината функционират:

- Детски градини – двадесет и седем;
- Училища:

- неспециализирани: две начални; двадесет и едно основни / осем средищни, две от които са и защитени/; пет средни; гимназии /три профилирани и шест професионални/;
 - специализирани: спортно училище; училище по изкуствата /Национална художествена гимназия/;
 - специални училища: Социално педагогически интернат, Помощно училище /считано от 01.08. 2017 г. като специално училище/.
- Обслужващи звена:
- Център за подкрепа за личностно развитие - Детски комплекс – Сливен;
 - Помощно училище „Д-р Власаки Шуманов” гр. Сливен;
 - Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – гр. Сливен.

2.1. Детски градини.

Предучилищното образование се осъществява от детските градини, а задължителното предучилищно образование – и от училищата, които могат да осигурят условия за това. Наблюдава се тенденция на намаляване броя на децата, посещаващи детските градини, като през учебната 2014/2015 година са обхванати 3 686 деца, през учебната 2015/2016 година – 3596 деца, а през тази учебна година - 3 420 деца. Аналогична е ситуацията с броя на децата в полудневните подготвителни групи към училищата: 846 деца през учебната 2014/2015 година, 786 през учебната 2015/2016 година и 712 през учебната 2016/2017 година.

Данни за учебната 2016/ 2017 - детски градини							
№	Детски градини	Брой групи	Брой деца	Брой персонал			Достъпна архитектурна среда
				педагогически	непедагогически	общо персонал	
1	ДГ "Божур" гр. Сливен	8	246	18.00	19.00	37.00	не
2	ДГ "Детство" гр. Сливен	6	157	13.00	12.50	25.50	не
3	ДГ "Детски рай" гр. Сливен	9	247	20.00	21.00	41.00	не
4	ДГ "Еделвайс" гр. Сливен	6	182	9.00	16.00	25.00	да
5	ДГ "Елица" гр. Сливен	10	280	19.00	31.00	50.00	не
6	ДГ "Звездица" гр. Сливен	9	206	17.00	14.50	31.50	не
7	ДГ "Здравец" гр. Сливен	5	109	10.00	7.00	17.00	не
8	ДГ "Мак" гр. Сливен	8	240	16.00	18.00	34.00	да
9	ДГ "Калина" гр. Сливен	7	171	16.00	17.00	33.00	не
10	ДГ "Зорница" гр. Сливен	7	154	14.00	12.00	26.00	не

Данни за учебната 2016/ 2017 - детски градини							
№	Детски градини	Брой групи	Брой деца	Брой персонал			Достъпна архитектурна среда
				педагогически	непедагогически	общо персонал	
11	ДГ "Папазян" гр. Сливен	9	227	18.00	16.00	34.00	не
12	ДГ "Синчец" гр. Сливен	8	228	17.00	17.00	34.00	не
13	ДГ "Теменуга" гр. Сливен	8	234	18.00	17.00	35.00	не
14	ДГ „Иглика“ с. Бяла	1	19	2.00	2.00	4.00	не
15	ДГ „Зорница“ с. Гавраилово	3	65	5.00	4.00	9.00	не
16	ДГ „Пролет“ с. Гергевец	1	25	2.00	2.00	4.00	не
17	ДГ „Роза“ с. Желю войвода	3	68	4.00	3.50	7.50	да
18	ДГ „Ралица“ с. Злати войвода	2	39	3.00	2.00	5.00	не
19	ДГ „Радост“ с. Камен	1	22	2.00	2.00	4.00	не
20	ДГ „Здравец“ гр. Кермен	2	52	4.00	4.50	8.50	не
21	ДГ „Снежанка“ с. Ковачите	1	12	2.00	1.00	3.00	не
22	ДГ „Минзухар“ с. Крушаре	3	63	4.00	3.00	7.00	не
23	ДГ „Слънце“ с. Новачево	1	12	2.00	1.50	3.50	да
24	ДГ „Слънчо“ с. Самуилово	6	115	9.00	5.00	14.00	не
25	ДГ „Перуника“ с. Сотирия	7	143	9.00	4.00	13.00	не
26	ДГ „Иглика“ с. Стара река	1	17	2.00	1.00	3.00	да
27	ДГ „Диляна“ с. Трапоклово	5	100	6.00	2.00	8.00	да
ОБЩО ОБЩИНА СЛИВЕН:		137	3433	261.00	255.50	516.50	

Всички детски градини са общински и се помещават в специално построени сгради за отглеждане и възпитание на децата от предучилищна възраст. Разполагат с достатъчен сграден фонд, отговарящ на условията за цялостен, качествен и пълноценен педагогически процес. През последните години, чрез реализиране на проекти и програми на Община Сливен са направени подобрения, относно функционалността и естетичността на материалната база. В шест детски градини има изградена достъпна архитектурна среда за нуждите на деца със специални образователни потребности.

Финансирането на детските градини се осъществява от държавния и общинския бюджет. Разходите за детска грижа са се увеличили в годините. Необходимо е да се

продължи модернизацията на материално-техническата база, както и моделирането ѝ с оглед привличане на все повече деца в детските градини, включително и тези със специфични образователни потребности.

2.2. Училища.

В училището се обучават, възпитават и социализират учениците. То е институция в системата на предучилищното и училищното образование, в която се осигуряват условия за завършване на клас и етап и/или за придобиване на степен на образование. През 2014/2015 учебна година броят на учениците в училищата на територията на общината е 14 368, през 2015/2016 се увеличава на 14 707 ученици, а през 2016/2017 учебна година достига 15 078 ученици. Причините, поради които се наблюдава тенденция на увеличаване броя на учениците през последните три години, като в същото време отчитаме спад в броя на децата в детските градини и полудневните подготвителни групи към училищата се дължат предимно на механичните процеси. Демографският потенциал се изменя под влиянието на естественото движение на населението. Сливенска община изостава в своето развитие спрямо другите големи общини в страната, което в значителна степен е предпоставка за вътрешна и външна икономическа миграция.

Данни за учебната 2016/2017 - училища							
№	Училища	Брой паралелки	Брой ученици	Брой персонал			Достъпна архитектурна среда
				педагогически	непедагогически	общо	
1	НУ "Васил Левски" гр. Сливен	12	270	19.00	7.00	26.00	да
2	СУ "Хаджи Мина Пашов" гр. Сливен	24	469	38.00	13.00	51.00	не
3	ОУ "Христо Ботев" гр. Сливен	29	655	51.00	13.00	64.00	да
4	ОУ "Д-р Иван Селимински" гр. Сливен	25	627	43.00	12.00	55.00	не
5	ОУ "Димитър Петров" гр. Сливен	17	403	35.00	9.00	44.00	не
6	СУ "Пейо Яворов" гр. Сливен	33	753	54.00	11.00	65.00	да
7	ОУ "Братя Миладинови" гр. Сливен	62	1486	87.00	19.00	106.00	не
8	ОУ "Панайот Хитов" гр. Сливен	14	307	25.00	7.50	32.50	да
9	ОУ "Юрий Гагарин" гр. Сливен	29	674	56.00	12.00	68.00	да
10	ОУ "Св.св. Кирил и Методий" - гр. Сливен	13	279	29.00	9.00	38.00	не
11	СУ "Йордан Йовков" гр. Сливен	17	349	36.00	11.00	47.00	не
12	СУ "К. Константинов" гр. Сливен	39	898	66.00	15.00	81.00	да

Данни за учебната 2016/2017 - училища							
№	Училища	Брой паралелки	Брой ученици	Брой персонал			Достъпна архитектурна среда
				педагогически	непедагогически	общо	
13	ОУ "Елисавета Багряна" гр. Сливен	29	659	49.00	13.00	62.00	да
14	Профилирана природо-математическа гимназия "Добри Чинтулов" гр. Сливен	36	922	65.00	13.00	78.00	да
15	Профилирана гимназия с преподаване на западни езици "Захарий Стоянов" гр. Сливен	25	611	46.50	9.50	56.00	не
16	Профилирана хуманитарна гимназия "Дамян Дамянов" гр. Сливен	10	230	18.00	6.00	24.00	не
17	Професионална гимназия по електроника и електротехника "Мария Кюри" - гр. Сливен	9	218	23.00	8.00	31.00	да
18	Професионална гимназия по икономика "Проф. д-р Димитър Табаков" гр. Сливен	21	485	40.00	8.00	48.00	не
19	Професионална гимназия по механотехника гр. Сливен	16	340	34.00	11.00	45.00	не
20	Професионална гимназия по текстил и облекло "Добри Желязков" - гр. Сливен	10	223	20.00	6.00	26.00	да
21	Професионална гимназия по хотелиерство и туризъм "Академик Неделчо Неделчев" - гр. Сливен	23	534	40.50	11.50	52.00	да
22	Сливенска професионална гимназия по строителство и геодезия "Арх. Георги Козаров" - гр. Сливен	10	199	20.00	6.00	26.00	не

Данни за учебната 2016/2017 - училища

№	Училища	Брой паралелки	Брой ученици	Брой персонал			Достъпна архитектурна среда
				педагогически	непедагогически	общо	
23	Национална художествена гимназия "Димитър Добрович" - гр. Сливен	7	149	17.00	4.00	21.00	не
24	Спортно училище "Димитър Рохов" - гр. Сливен	12	272	38.00	8.50	46.50	не
25	Социално педагогически интернат „Христо Ботев” с. Драгоданово	2	36	14.00	6.00	20.00	не
26	ОУ "Св. Климент Охридски" с. Блатец	13	290	29.00	10.00	39.00	не
27	ОУ "Хаджи Димитър" с. Бяла	4	39	7.00	5.00	12.00	да
28	ОУ "Н. Геров" с. Гавраилово	10	230	27.00	6.00	33.00	не
29	ОУ "Д-р Петър Берон" с. Желю войвода	9	187	17.00	5.00	22.00	не
30	ОУ "Братя Миладинови" с. Злати войвода	6	114	10.50	3.50	14.00	не
31	ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" - с. Камен	7	156	7.00	14.00	21.00	не
32	ОУ "Христо Смирненски" гр. Кермен	8	146	14.00	6.00	20.00	не
33	ОУ "Ч. Храбър" с. Крушаре	10	196	17.00	5.00	22.00	не
34	ОУ "Хр. Ботев" с. Самуилово	14	347	30.00	9.00	39.00	да
35	ОУ "Х. Димитър" с. Селиминово	13	265	21.00	12.00	33.00	не
36	ОУ "Св. Паисий Хилендарски" - с. Сотиря	18	460	28.50	11.00	39.50	да
37	ОУ "Васил Левски" с. Стара река	4	62	9.00	4.00	13.00	не
38	ОУ "Св. П. Хилендарски" с. Тополчане	26	605	47.00	11.00	58.00	не
39	НУ "Хр. Ботев" с. Чинтулово	4	82	10.00	5.00	15.00	не

ОБЩО ОБЩИНА СЛИВЕН:	663	15 078	1 221	351.50	1593.50
----------------------------	------------	---------------	--------------	---------------	----------------

2.3. Обслужващи звена.

2.3.1. Център за подкрепа за личностното развитие (ЦПЛР-ДК)

Център за подкрепа за личностното развитие - Детски комплекс Сливен осигурява възможности за организирането на дейности, подкрепящи обучението и възпитанието на децата и учениците от Община Сливен, както и дейности за развитие на техните интереси и способности. С Решение № 394 от 31.08.2016 г. на Общински съвет - Сливен се регламентира дейността му по смисъла на чл. 49, ал.1, т.1 от ЗПУО - за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата на децата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.

През последните три учебни години броят на децата и учениците включени в групи е както следва:

- 2014-2015 – 826 деца и ученици в 91 групи
- 2015-2016 – 806 деца и ученици в 84 групи
- 2016-2017 – 702 деца и ученици в 82 групи

2.3.2. Център за специална образователна подкрепа /Помощно училище „Д-р Власаки Шуманов”/ и специализирана група към ДГ „Зорница”

В Помощно училище „Д-р Власаки Шуманов” гр. Сливен се обучават ученици с умерена и тежка степен на интелектуален дефицит и с множество увреждания. Всички ученици са постъпили в училището след осъществяване и изчерпване на всички възможности за интеграция в общообразователна среда.

През последните три учебни години броят на учениците е бил както следва:

- 2014-2015 – 47 ученици
- 2015-2016 – 58 ученици
- 2016-2017 – 56 ученици

На територията на община Сливен функционира една целодневна детска градина, в която е разкрита една помощна група към Детска градина „Зорница” – гр. Сливен. Тя е единствена за област Сливен и е с целодневна организация на работа. През учебната 2016/2017 г. в специализираната група се отглеждат и възпитават 9 деца, с възрастова граница от 3 до 7 години, като през 2015/2016 година техният брой е бил 8, а през 2014/2015 – 9 деца. Те са над допустимия максимален брой (4-6 деца), съгласно Държавния образователен стандарт за приобщаващо образование. Това се дължи на рязко увеличаващия се брой на децата с по-тежки увреждания, комбинирани в повечето случаи и с други сериозни придружаващи заболявания. Тежестта на уврежданията сериозно затруднява вграждането на децата в ранна детска възраст в общообразователна детска градина, където броят на децата често е над максимално допустимия. В ДГ „Зорница“ – Сливен, освен специалните педагози, с децата работи и логопед. Една от слабостите е липсата на психолог, който да работи с децата. Ранната корекционно-възпитателна и рехабилитационна дейност е от изключително значение за тяхното личностно развитие още в сензитивния им период. Необходимо е в община Сливен да бъде разкрита още една специална група за работа с деца със СОП или да бъде назначен помощник-учител в специалната група, който да подпомага организацията на дейностите.

2.3.3. Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование – област Сливен

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование - област Сливен е държавно специализирано обслужващо звено към Министерство на

образованието и науката с основна задача да осигурява изпълнението на държавната политика за приобщаващо образование, равен достъп и архитектурно достъпна среда, методическа подкрепа и квалификация на деца и ученици със специални образователни потребности.

На 19.09.2006 г. е създаден като Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности - гр. Сливен, държавно, извън училищно педагогическо учреждение, в системата на народната просвета. Реализира се като институция с водеща роля в подпомагане образователната и професионална подготовка и пълноценното социализиране на децата и учениците със СОП. В екипа на Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование – област Сливен са включени различни специалисти: ресурсни учители, психолози, логопеди и рехабилитатор на слуха и говора /работи с деца и ученици с нарушен слух/.

През последните три учебни години са сформирани групи със следния брой деца и ученици със СОП:

- 2014-2015 – 229 деца и ученици, разпределени в 22 групи
- 2015-2016 – 253 деца и ученици, разпределени в 22 групи
- 2016-2017 – 210 деца и ученици, разпределени в 18 групи

Обслужващи звена за учебната 2016/2017 година

№	Училища	Общ брой групи	Общо деца и ученици	Брой персонал			Достъпна архитектурна среда
				педагогически	непедагогически	общо	
1	Помощно училище "Власаки Шуманов" гр. Сливен	9	56	15.00	5.00	20.00	да
2	ЦПЛР - Детски комплекс гр. Сливен	82	702	10.00	6.50	16.50	не
3	Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование	18	210	34.00	3.00	37.00	да

ОБЩО ОБЩИНА СЛИВЕН:	109	968	59.00	14.50	73.50	
----------------------------	------------	------------	--------------	--------------	--------------	--

3. Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие, осъществявана в училища, детски градини и центрове за подкрепа за личностно развитие

3.1. Ученици с изяви дарби

Съгласно §1, т. 6 от Допълнителните разпоредби на Закона за предучилищното и училищното образование "Дете или ученик с изяви дарби" е дете или ученик с трайни способности и постижения в областта на науката, изкуството или спорта, надвишаващи постиженията на неговите връстници.

Насърчаването на творческите заложби и потребности на деца с изяви дарби на територията на община Сливен е на основание Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби, като акт на Министерски съвет и

Наредбата за условията и реда за отпускане на стипендии и финансово стимулиране на деца и младежи с изяви дарби от Община Сливен, като акт на Общински съвет - Сливен.

Със Заповед на кмета на Община Сливен е определена експертно - консултативна комисия за приемане и разглеждане на постъпилите в общината документи за финансово подпомагане на деца, съгласно Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби. Всяка година Министерски съвет приема с решение Програма на мерките за закрила на деца с изяви дарби, която включва националните и международните конкурси, олимпиади и състезания, за които се прилагат мерките за закрила на деца с изяви дарби по наредбата чрез еднократно финансово подпомагане и стипендии.

За бюджетната 2016 година са присъдени 11 стипендии на обща стойност 17 820 лв., с размер на стипендията 135 лв. и срок за изплащане 12 месеца всяка.

С Решение на Общински съвет – Сливен за мандат от четири години се избира комисия по стипендиите, за оценка и подбор на постъпилите искания за отпускане на стипендии или финансово стимулиране по Наредбата за условията и реда за отпускане на стипендии и финансово стимулиране на деца и младежи с изяви дарби от Община Сливен. Всяка година кметът внася за утвърждаване от Общински съвет – Сливен Програма с мерките и финансирането по Наредбата.

През 2016 година са разпределени: стипендия „Хаджи Мина Пашов”, три годишни стипендии, 45 месечни стипендии и 30 еднократни стимула в областите „Наука и техника”, „Изкуство и култура” и „Спорт” на обща стойност 40 010 лв. Община Сливен е една от малкото общини, които стимулират даровити деца с доказани постижения на състезания, конкурси и олимпиади със средства от собствения си бюджет.

3.2 Брой деца и ученици в риск

По смисъла на Закона за предучилищното и училищното образование §1, т. 6 от Допълнителните разпоредби, „Дете или ученик в риск“ е дете или ученик:

- а) без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени;
- б) жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание във или извън семейството му;
- в) в опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, морално, интелектуално и социално развитие.

При поддържането на Регистъра на децата и учениците в риск (респ. Регистър на застрашените от отпадане деца и ученици) директорите на училища и детски градини се позовават на Закона за закрила на детето (ЗЗД) и § 1, т. 11 от неговите Допълнителни разпоредби, съгласно който „Дете в риск” е дете:

- а) чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа.
- б) което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му.
- в) за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие.
- г) което страда от увреждания, както и от труднолечими заболявания, констатирани от специалист.
- д) за което съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище”.

Наличието на рискови фактори се установява със съдействието на класните ръководители. Основанията за риск поставят (или при определени условия биха поставили) детето/ученика в позиция на уязвимост и е предпоставка за отпадане от училище.

Към месец декември отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ Сливен работи по 1061 случая на деца в риск, от които 169 са на ученици.

През учебните 2015/2016 и 2016/2017 години в отдела са постъпвали писма с информация за предстоящи наказания на 350 ученици. В по-голямата си част наказанията са свързани с допуснати неизвинени отсъствия от учебни занятия. При извършеното проучване не са констатирани рискове, изискващи работа по случаи.

3.3. Деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), които се обучават интегрирано в общообразователни училища.

От насочените през учебната 2015/2016 година деца за интегрирано обучение в детски градини преобладават тези с диагнози като детска церебрална парализа, генерализирано разстройство в развитието, лека умствена изостаналост и различни видове разстройства – на речта, на развитието, психологични.

От насочените през учебната 2015/2016 година ученици за интегрирано обучение в общообразователни училища преобладават тези с диагнози като лека умствена изостаналост, разстройство в развитието на училищните умения, смесено разстройство на училищните умения, разстройство в развитието на речта и езика.

Оучение на деца със СОП	Училище/детска градина	Общ брой на интегрираните деца/ученици		
		2014/2015г.	2015/2016г.	2016/2017г.
Интегрираното обучение на децата и учениците със СОП	Детски градини	33	38	35
	Училища	195	214	229
Обучение на деца и ученици в специална детска градина и специално училище	Специална/помощна група към ДГ „Зорница”	7	8	9
	Помощно училище „Власаки Шуманов“	47	58	56

3.4. Ученици с множество и тежки увреждания

Децата и учениците, на които е извършена оценка на образователните потребности и са насочени за обучение в помощно училище или помощна група на детска градина са предимно с водещи диагнози умерена умствена изостаналост, генерализирано разстройство в развитието/детски аутизъм, които най-често са комбинирани с други придружаващи диагнози, както и децата са с множество увреждания.

Данни за учебната 2016/ 2017 година					
№	Детски градини/Училища	Брой деца/ученици			
		с изявени дарби	в риск	със СОП	с множество и тежки увреждания
1	Детски градини	1	101	35	0
2	Училища	246	1064	229	4

3.5 Състояние и предизвикателства пред общата подкрепа за личностно развитие.

Законът за предучилищното и училищното образование регламентира подкрепата за личностно развитие на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование. Тя се предоставя в съответствие с индивидуалните им образователни потребности и осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в детските градини и училищата работят психолог или педагогически съветник, логопед, социален работник и ресурсни учители.

Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна и се осигурява там, където са детето и ученикът – в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие. Общата подкрепа за личностно развитие включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти, чрез обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца и ученици, с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи;
- допълнително обучение по учебни предмети;
- допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- консултации по учебни предмети;
- кариерно ориентиране на учениците - взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда;
- занимания по интереси - организират се за развитие на способностите и компетентностите на децата и учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
- библиотечно-информационно обслужване - осигурява се чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация;
- грижа за здравето - осигурява се чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот;
- осигуряване на общезитие;

- поощряване с морални и материални награди - за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование;
- дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, като израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес;
- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- логопедична работа - превенция на комуникативните нарушения и на обучителни трудности; диагностика на комуникативните нарушения; корекционно-терапевтична дейност при установени индикации за комуникативни нарушения.

3.6 Състояние и предизвикателства пред допълнителната подкрепа за личностно развитие.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания и включва:

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности на детето или ученика:

№	Дейности по осигуряване на обща подкрепа	Общ брой ученици
1	екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти	998
2	допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО	2976
3	допълнителни консултации по учебни предмети, извън редовните учебни часове	3806
4	консултации по учебни предмети	7026
5	кариерно ориентиране на учениците	4642
6	занимания по интереси	6570

№	Дейности по осигуряване на обща подкрепа	Общ брой ученици
7	библиотечно-информационно обслужване	6026
8	грижа за здравето	9883
9	осигуряване на общежитие	130
10	поощряване с морални и материални награди	1691
11	по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение	7038
12	ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения	1974
13	логопедична работа	166
ВСИЧКО – ОБЩИНА СЛИВЕН		52 962

3.7. Подкрепа за личностно развитие, осъществявана в Центровете за подкрепа за личностното развитие и Центрове за специална образователна подкрепа /Помощни училища/

3.7.1. Център за подкрепа за личностното развитие – Детски комплекс – Сливен.

Център за подкрепа за личностно развитие - Детски комплекс - Сливен осъществява общинската политика за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от 5 до 18 годишна възраст в община Сливен, като организира и провежда дейности за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата им в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта. Специално внимание се обръща на работата с деца със специални образователни потребности и деца в неравностойно социално положение, като за целта се търси подкрепата на неправителствени организации, на родителите, на местната власт.

Подкрепата включва занимания по интереси и се предоставя чрез:

- проучване на интересите, способностите и компетентностите на децата и учениците и създаване на условия за тяхното пълноценно развитие и изява на общинско, областно, национално и международно ниво;
- организиране и провеждане на занимания в групи по интереси в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта;
- организиране на образователна, творческа, спортна дейност за деца и ученици на общинско, областно, национално и международно равнище, включително и през ваканциите;
- участие в общински, областни, национални и международни проекти, програми и форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта,
- индивидуална работа с децата и учениците с изявени дарби.
- съгласуване на формите за педагогическо въздействие с потребностите на децата и учениците и съхраняване на българската национална култура и традиции.

▪ **Учители:**

№ по ред	Педагогически персонал	Пол		Възраст				Образование	
		М	Ж	до 40 год.	до 50 год.	до 60 год.	над 60 год.	Бакалавър	Магистър
1.	Учители	1	7	1	3	2	2	-	8
2.	Заместник директор	-	1	-	-	1	-	-	1
3.	Директор	1	-	-	-	1	-	-	1
Общо		2	8	1	3	4	2	0	10

▪ **Служители:**

№ по ред	Непедагогически персонал	Пол		Възраст				Образование	
		М	Ж	до 40 год.	до 50 год.	до 60 год.	над 60 год.	Средно специално	Висше магистър
1.	главен счетоводител	1	-	-	-	1	-	-	1
2.	технически организатор	1	1	-	1	-	1	1	1
3.	касиер	-	1	-	-	1	-	1	-
4.	домакин	-	1	-	-	1	-	1	-
5.	обслужващ персонал	1	-	-	-	1	-	1	-
6.	електротехник	1	-	-	-	-	1	1	-
7.	шофьор	1	-	-	-	1	-	1	-
8.	чистач	-	1	-	1	-	-	1	-
	ОБЩО:	5	4	0	2	5	2	7	2

▪ **Състояние на сграден фонд:**

Сградата на ЦПЛР-ДК е построена през 1927 год., като частен дом и се състои от три етажа. През 1947 г. е предоставена за реализиране на дейности за развиване способностите и компетентностите на децата и учениците, чрез създаване на условия за тяхното пълноценно развитие и изява. Към момента е публична общинска собственост и е паметник на културата. В добро състояние е, но се нуждае от частични ремонтни дейности по фасада, покрив и кабинети. В сградата са разположени пет учебни стаи и осем специализирани кабинета.

Върху покривната конструкция на основната сграда на ПППЗЕ „Захарий Стоянов“ е изградена наблюдателна площадка с три стаи и монтиран телескоп. Тя е в сравнително добро състояние, но за да бъде ефективно използвана в дългосрочен план се нуждае от основен ремонт.

▪ **Финансиране:**

ЦПЛР-ДК е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити на Община Сливен. По план средствата са 268 316 лв. и са разпределени както следва:

a/ Държавна дейност – чрез годишна програма представена пред МОН за финансовата 2016 год. – 151 200 лева

б/ Местна дейност – чрез решение на Общински съвет - Сливен от бюджета на Община Сливен за финансовата 2016 год. – 117 116 лева.

Средствата от местната дейност са за издръжка; дофинансиране на заплати и осигуровки, обезщетения и присъщи разходи.

▪ **Извършвани дейности:**

Образователната дейност в ЦПЛР-ДК се осъществява съгласно План за обучение, като се спазва типовия план за обучение, регламентиран в ДОС за приобщаващото образование. Дейността за обучение в ЦПЛР-ДК се осъществява в следните области: научно-познавателна и приложно-техническа; художествено – творческа; физическа култура, спорт и туризъм.

Учебният процес се организира и провежда в организационни педагогически форми:

- Масови – прояви и публични изяви: конкурси, състезания, фестивали, изложения, прегледи, олимпиади, турнири, игри, празници, образователни, концертни и развлекателни програми, други;
- Групови – школи, клубове, състави, ансамбли, хорове, секции, отбори, кръжоци, експедиции с учебна цел и други;
- Индивидуални – работа с напреднали и изявени деца и ученици от постоянните групи за обучение; с деца и ученици със специални образователни потребности, с деца и ученици в школи по индивидуални музикални инструменти и други.

Обучението в организационните педагогически форми се осъществява в група или в групи, формирани с деца и ученици от една и съща или от различна възраст в зависимост от плана за обучение, от организационно-педагогическата форма и от степента на подготовка на децата и учениците

През ваканциите се формират временно действащи групи за работа с деца и ученици, необхванати в постоянните групи, в съответствие с желанията на децата и възможностите на ЦПЛР-ДК.

Справка за брой групи /постоянни и временни/ и брой деца по направления:

№ по ред	Учебна дейност	Брой постоянни групи	Брой временни групи	Брой деца
1	Информационни технологии	8	5	102
2	Астрономия	5	4	64
3	Математика	11	2	169
4	Ръчен труд и Английски език	6	4	58
5	Изобразително изкуство	6	2	70
6	Детски хор „Дружна песен“	6	1	68
7	Спорт	9	5	91
8	ДТА „Тракийче“	6	2	80
Всичко:		57	25	702

3.7.2. Център за специална образователна подкрепа /Помощно училище „Д-р Власаки Шуманов”/

Специфика на образователно-възпитателния процес в класове с ученици с различни диагнози е максималното прилагане на индивидуален подход към всяко дете, съобразен с неговите потенциални способности и потребности. Всички ученици се обучават по индивидуални образователни програми, съставени от екипите за подпомагане на обучението и възпитанието на ученици със специални образователни потребности в училището.

Позитивният напредък на учениците е резултат от квалификацията на педагогическите специалисти. Като доказано ефективна практика в обучението и възпитанието на деца с множество увреждания се прилагат елементи от методиката на Мария Монтесори. Учителите изработват широк спектър от индивидуални нагледни средства и манипулативи, изготвят работни листи по всички учебни предмети, съобразявайки се с индивидуалните възможности и потребности на децата. В образователно-възпитателния процес се използват интерактивни методи, работа по групи, обучение чрез игра и възможностите на компютърните технологии. В подготовката на учебните часове активно се използват интернет сайтове с образователна тематика. Училището разполага с 3 лаптопа и 3 мултимедийни проектора, които ефективно се използват в урочната дейност. В някои от класните стаи има разположени персонални компютри, които учителите ефективно използват в образователно-възпитателния процес.

Политика на училището е въвеждане на правила във всяка класна стая, залите и физкултурния салон. Този подход е ефективна стъпка към адекватната социализация на децата с увреждания. Учениците сами определят правилата във всеки клас. Стараят се да проявяват критичност и самокритичност. Изграждат умения за работа в екип.

Възможностите на психомоторната и сензомоторната зала, кабинетите по самообслужване и арттерапия обезпечават реализирането на комплексния подход при реализирането на индивидуалните образователни програми. Училищният психолог прилага пясъчна терапия в работата си с хиперактивните деца и аутистите. Желана територия за учениците от училището е залата по арттерапия.

Доказано ефективна политика на училището е доброто сътрудничество със семействата на учениците. В училището е организиран формат за работа с родителите под надслов „Професия родител”. В началото на всяка учебна година се провежда анкета с цел идентифициране на темите, които интересуват родителите. Организиран се интерактивни занимания по предложени от родителите теми. Резултатът от усилията на училищния екип се изразява в активното участие на членовете на семействата в различни училищни инициативи и активното популяризиране на училищните дейности на страницата на сдружението на родителите на деца с увреждания във Фейсбук.

▪ Педагогически специалисти

№ по ред	Вид педагогически персонал	Пол		Възраст				Образование	
		М	Ж	до 40 год.	до 50 год.	до 60 год.	над 60 год.	Бакалавър	Магистър
1.	Учители	1	10	3	2	3	3	5	6
2.	Психолог	1	-	-	-	1	-	-	1
3.	Логопед	-	1	-	1	-	-	-	1
4.	Заместник директор	-	1	-	-	1	-	-	1
5.	Директор	-	1	-	-	1	-	-	1

Всички членове на педагогическия персонал имат придобита квалификация „Учител”.13 от тях имат квалификация по специалността „Специална педагогика”. 4 човека имат придобита V ПКС.

Непедагогическият персонал е в състав от 5 човека: 1 главен счетоводител, 1 касиер –домакин, 1 работник в кухня, 1 работник поддръжка и 1 чистачка.

В училището функционира едно методическо обединение, което провежда квалификационна дейност по предварително приет на заседание на педагогическия съвет План за квалификация за учебната 2016-2017 година.

▪ **Състояние на сградния фонд**

Училищната сграда е строена през 1976 година по типов проект за детско заведение. По-късно е преобразувана в детско отделение на Окръжна болница-Сливен, а от 1998 година, след реконструкция е дадена за ползване на Помощно училище „Д-р Власаки Шуманов”.Общата площ на сградата е 601 кв.м, разположени на два етажа.

През февруари 2014 година бе извършена проверка от Община Сливен и ДНСК на всички сгради, в които се помещават образователни институции. При проверката са констатирани конструктивни нарушения на източния корпус на сградата. Направено е предписание за извършване на ремонт с цел повишаване сигурността на сградата, който до момента не е осъществен. През 2017 година ще се търси решение, тъй като в компрометираната в строително отношение част на сградата, се помещават 7 класни стаи, библиотеката на училището и 3 хранилища. За разгръщането на дейностите по приобщаващото образование на децата със СОП, този ресурс ще бъде изключително необходим.

▪ **Финансиране**

Училището е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към МОН. Бюджетът на училището за 2016 г. е **314 852 лв.** В т.ч. целеви разходи по програми и други източници **14 121 лв.** Дарения в натура на стойност **511 лв./** арт материали и рекламни надписи/.

Сградният фонд не позволява отдаване под наем на обособени части.

▪ **Извършвани дейности.**

- Участия в изложби и конкурси на училищно и извънучилищно ниво.
- Организиране на извънкласни дейности по проект „Твоят час”.
- Целодневна организация на учебния ден
- Използване на елементи на методиката на Монтесори в образователно-възпитателния процес;
- Организация на класната стая с център детето;
- Обучение по индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми за всички ученици с умерена и тежка степен на умствена изостаналост и с множество увреждания;
- Осигуряване на психо-социална и логопедична подкрепа;
- Организиране на съвместни инициативи с ученици от ПГЕЕ „М.Кюри” , ПГИ „Проф. Д-р Д. Табаков” и др. с цел успешна социализация на децата с увреждания.

3.8. Социални услуги в подкрепа на личностното развитие на учениците и децата – Център за обществена подкрепа, Дневен център за деца с увреждания, Център за социална рехабилитация и интеграция и др. Представяне на извършваните дейности.

3.8.1. Центрове за настаняване от семеен тип за деца без увреждания и за деца/младежи с увреждания в гр. Сливен

За нуждите на децата и младежите, настанени в „ЦНСТ” за деца без увреждания и деца/младежи с увреждания – гр. Сливен, са разработени планове за социална работа за 2017 г. и програми за организиране на свободното време. Те са разработени на базата на оценка на специфичните характеристики и потребности на потребителите и техните потенциални възможности. Тяхната цел е насочена към осигуряване качеството на живот, което гарантира физическо, емоционално, познавателно развитие и социално включване на всяко дете/младеж чрез осъществяване на индивидуализирана грижа и подкрепа.

3.8.2. Дневен център за деца с увреждания „Свети Стилиян Детезащител”

Дневният център е социална услуга, осигуряваща целодневни грижи и задоволяване на ежедневните, здравните, образователни и рехабилитационни потребности, на потребностите от организация на свободното време и контактите с близки и приятели.

Социалните услуги, предоставяни в общността са в среда, близка до семейната, за получаване на специализирани грижи и помощ, като се дава възможност на родителите да се включват активно в обществения живот/професионална и личностна реализация/ и да преодоляват социалната изолация.

Дневният център за деца с увреждания „Св. Стилиян Детезащител” в гр. Сливен е делегирана от държавата дейност, а доставчик на услугата е Община Сливен. В Дневният център се приемат предимно деца с интелектуални затруднения, със сензорни увреждания /слухови и зрителни/, с двигателни увреждания /детска церебрална парализа, сколиози и др./, с епилепсия, аутизъм, синдром на Даун, множествени увреждания и др. от 3 до 18 години от Община Сливен.

Децата живеят в естествената си среда – семейството. Това изисква да се предоставя специализирана помощ и подкрепа не само на децата с увреждания, а и на родителите им, а когато се налага, и на останалите членове на семейството.

Предоставянето на услугата изисква детайлно познаване уникалността на всеки потребител и съобразяване с неговите потребности.

3.8.3. Център за обществена подкрепа към „Комплекс за социални услуги за деца и семейства”

Осъществява подкрепа на деца и семейства от общността, с цел подобряване качеството на живот на децата в семействата и социалната среда, като предоставя качествени услуги, съответстващи на потребностите на всяко дете в риск и неговото семейство.

Видове услуги:

- Семейно консултиране и подкрепа – социални, психо-социални и психологически консултации; подготовка на родителите да се грижат за децата си; на децата да преодоляват проблемите си;
- Превенция на насилието и подкрепа на деца, жертви на малтретиране, насилие и negliжиране – социална и психо-терапевтична работа с деца, жертви на насилие и техните семейства;
- Пренатална и постнатална грижа – социално консултиране по време на бременността и в след родовия период на майки в риск да изоставят децата си; консултации в сферата на репродуктивното здраве; контрацептивни методи; болести, предавани по полов път;

- Ресурсно подпомагане на деца с увреждания – услугите са насочени към психо-социално консултиране и подкрепа за деца с увреждания и техните семейства;
- Деинституционализация и реинтеграция - социална работа с деца, при които съществува възможност за връщане в семейна среда; работа с родителите, разширеното семейство и детето за възстановяване на връзките родители - дете; подкрепа и консултации за детето и семейството в периода след реинтеграцията;
- Обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция - подкрепа при напускане на институциите, поради навършване на възраст; работа с децата, които се подготвят за напускане на институциите, за тяхната подготовка за самостоятелен живот и социална интеграция – обучение в различни умения, включване в образователни и професионални курсове;
- Обучение на кандидат-осиноители по одобрена от МТСП програма за обучение

3.8.4. Център за работа с деца на улицата към „Комплекс за социални услуги за деца и семейства”

Центърът за работа с деца на улицата е комплекс за предоставяне на социални услуги, свързани с превенция на попадането на деца на улицата и отпадане от училище, социална рехабилитация и интеграция на деца, живеещи трайно или частично на улицата чрез индивидуална работа с детето или неговото семейство, семейно консултиране и подкрепа, медицински и санитарнохигиенни услуги, ограмотяване на децата, обучение в родителски умения.

➤ Дейности

- дневна грижа за деца на улицата;
- образователна и психо-социална работа за изграждане на асертивно поведение;
- консултиране и подкрепа на семействата за преодоляване на проблема;
- изграждане на хигиенни навици и умения и повишаване на здравната култура на децата.

3.8.5. Център за социална рехабилитация и интеграция и Синя стая

Център за социална рехабилитация и интеграция е форма на почасова подкрепа на деца/пълнолетни лица, свързана с извършване на рехабилитация и социални и психологически консултации, съдействие за професионално ориентиране и реализация, възстановяване на умения за водене на самостоятелен живот, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване, включително за хора със зависимости. Към центъра функционира и т.нар. „Синя стая” - специализираното помещение за изслушване на деца гарантира най-добрият интерес и правата на децата, участващи в правни процедури. Това е щадяща процедура за деца, жертви или свидетели на насилие, която акцентира върху най-добрия интерес и защита правата на децата. Синята стая предоставя възможност в спокойна и предразполагаща детето обстановка да се проведе разпит от обучен за целта специалист, чрез използване на различни техники, съобразно възрастта на детето и избягване на контакт с обвиняемите, което спомага за даването на по-подробни показания и надеждна информация.

Услуги предоставяни в Центъра:

- Мобилна работа за идентифициране и обхващане на деца и семейства в риск от най-уязвимите групи;
- Консултиране и индивидуална подкрепа на потребителите и техните семейства;
- Терапевтично ателие;
- Ателие за групова работа с родители;
- Услуги по развиване на умения за живот и превенция на рисковото поведение;
- Предоставяне на квалифицирана психологична помощ на децата/младежите и техните семейства;
- Тематични дискуссионни групи за взаимопомощ и подкрепа;
- Дейности с превантивен характер.

3.9. Дейности на читалища, спортни клубове в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

3.9.1. Читалища

На територията на Община Сливен са регистрирани и развиват своята дейност 53 читалищни организации, като 15 от тях са в града. Читалищата по своята същност са най-старите и най-демократични културни организации, които създават в конкретното населено място възможности за реализирането на инициативи, подкрепящи културния календар на местната общност и за създаване на възможности за осмисляне на свободното време на младите хора. Значителен е броят на младежите, участници в различни форми на любителското творчество – изцяло младежки танцови формации функционират в НЧ „Х.Димитър” - Сливен, в с. Желю войвода и други. Търсят се възможности за подпомагане развитието на младите хора чрез подкрепа на участието им в местни, национални и международни фестивали, семинари и др. Повече от 1000 деца са включени в различни форми на творчески дейности – музикални и танцови, литературни, театрални, живопис, фотография и др.

Постигнатите резултати показват, че все повече се привличат децата в различни инициативи, реализирани от читалищата.

3.9.2. Спортни клубове

Община Сливен разполага с една от най-добрите спортни бази в страната. Има шест покрити спортни зали /за баскетбол – спортна зала „Васил Левски”, за джудо, акробатика и скокове на батут – спортна зала „Младост”, за бокс и волейбол – спортен комплекс „Асеновец”, покрита лекоатлетическа писта – спортна зала „Дружба”, спортна зала за вдигане на тежести, спортна зала за борба/няколко стадиона, дванадесет открити тенис-корта, колодрум, хиподрум и мотополигон „Бършен”. Тези съоръжения се използват основно от лицензирани спортни клубове и организации за ежедневни тренировъчни занимания по установени правила и график. В тези бази се провеждат спортни мероприятия от националния и международен календар, когато домакин е Община Сливен.

№	Спортен клуб	брой деца		
		до 10 год.	от 11 до 15 год.	от 16 до 19 год.
1	АСК "Борба" - гр. Сливен	1	37	34
2	СК "Сини камъни - 2008" гр. Сливен	9	7	-
3	СКО „Сини камъни” ориентиране	1	23	7
4	Колоездене КК „Сините камъни”	-	6	4
5	КБИ „Грифон”	10	13	4
6	АСК „Лека атлетика”	-	45	21
7	АСК ”Джудо и джу джуцу”	-	23	7
8	АСК "Бокс" - гр. Сливен	-	7	6
9	Сдружение "Сливен баскет" гр. Сливен	10	34	-
10	АСКВТ Сливен	-	12	12
11	Карате клуб "Аякс"	3	14	5
12	АСК "Стоте войводи"	-	5	3
13	СК "Хаджи Димитър 2006"	-	25	22
14	СА "Ставен" - гр. Сливен	-	27	28
15	СК "Сливен 2010"	17	17	-
16	СКА "Ст. Данчев" - гр. Сливен	32	26	2
17	СК "Шампион - скокове батут и пътека"	10	-	-

За масов спорт са изградени деветнадесет спортни площадки със свободен достъп. Функционират два открити и един закрит плувни басейни.

3.10. Дейности на Младежки дом Сливен в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците

Младежки дом Сливен реализира културни, образователни и социални проекти. Развива програми и разработва проекти в няколко направления:

- информационно-консултантски блок;
- дискуссионни форуми;
- художествено-творческа дейност /клубове по интереси/;
- реализиране на концерти, фестивали, конкурси, изложби;
- съвместни програми с други национални, регионални и местни младежки организации.

Младежки информационно-консултантски център Сливен /МИКЦ-Сливен/ - предоставяне на безплатни информационни, консултантски и обучителни услуги за млади хора на възраст 15-29 години на територията на община Сливен и област Сливен. Дейностите и социалните услуги имат за цел повишаване на мотивацията на младите хора за успешно професионално и социално включване в обществения живот, в съответствие с техните заявени проблеми и потребности.

3.11. Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

➤ **Консултативен кабинет** - работи по допълнително разработен статут и документация, чиято основна цел е превенцията на извършването на противообществени прояви и престъпления от подрастващите; оказва помощ и подкрепа на деца попаднали в рискови групи и техните семейства; организира ежедневни дежурства от специалисти обществени възпитатели; осигурява добра материална база и условия за работа на специалистите и техните клиенти; осигурява съботно-неделни консултации при необходимост; осигурява консултации на място по училищата в община Сливен по конкретно възникнали проблеми с цел по-адекватна реакция на създалата се ситуация.

В него има обособени специално оборудвани кътове за работа с деца от различните по вид специалисти. Организацията на работата и Статута на Консултативния кабинет позволяват в него да бъде оказвана помощ и на деца под 8 и над 18 години, а продължителността на работата по случай е до 1 година, в зависимост от спецификата на случая.

➤ **Център за социална превенция** - работи по допълнително разработен статут и реализира всички превантивни програми, разработени в МКБППМН по училищата от община Сливен; разработва и отпечатва методически материали; организира работни срещи и обучения на педагогически съветници и училищни комисии за ПППУ и Координационните съвети; подпомага в работата работещите по ЗБППМН институции; организира, координира и ръководи превенцията на детската престъпност и корекцията на девиантното поведение сред малолетните и пълнолетните.

3.12. Местна комисия за борба с трафика на хора (МКБТХ) гр. Сливен в подкрепа на личностното развитие на учениците

Местната комисия за борба с трафика на хора (МКБТХ) гр. Сливен осъществява държавната политика и стратегия в областта на борбата с трафика на хора и координира взаимодействието между отделните ведомства и организации по прилагането на Закона за борба с трафика на хора.

МКБТХ – Сливен осъществява обща, селективна и индикативна целенасочена превенция, и организира провеждането на информационни, разяснителни и образователни кампании на местно ниво, за лица от рисковите групи на трафика на хора.

Ежегодно МКБТХ – Сливен участва в организирането и провеждането на Академия за доброволци, която е ключов елемент в развитието на личностните качества и умения в децата. Доброволческият лагер събира ученици от цялата страна, които активно участват в дейностите по превенция на трафика на хора, част от националните и регионални информационни кампании в градовете, в които има изградени местни структури за борба с трафика на хора.

В рамките на академията младежите получат познания за начините за предпазване от рискови ситуации, умения за прилагане на превантивни програми по теми, свързани с трафика на хора, развиват своите презентационни умения, и научават повече за елементите и структурата на обучителния процес по метода „**връстници обучават връстници**”.

МКБТХ – Сливен организира специализирани обучения, семинари и дискуссионни форуми във връзка с актуалните тенденции свързани с престъплението „трафик на хора”, за експерти от различни институции, включително и на педагогически специалисти от образователната система, които имат ключова роля в личностното развитие на учениците.

3.13. Общински съвет по наркотични вещества – Сливен, Превантивно-информационен център - Сливен

Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите, регламентира създаването на Общински съвет по наркотичните вещества (ОбСНВ). Функциите и задачите му са определени с Правилника за организацията и дейността на Националния съвет по наркотичните вещества, съгласно който:

- Разработва, осигурява и координира изпълнението на общинската стратегия и програма за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества в общината;
- Ръководи и контролира дейността на Превантивно-информационен център – Сливен, чрез председателя на ОбСНВ;
- Предлага, чрез кмета на общината осигуряване на финансови средства в общинския бюджет за изпълнение на общинската програма;
- Отчита дейността си пред Националния съвет по наркотичните вещества.

„Превантивно-информационния център” на територията на общината събира и разпространява информация, свързана с употребата на психоактивни вещества и произтичащите от това проблеми, подпомага и координира изпълнението на приетите програми за превенция, чрез:

- разработване на общински програми за превенция на насилието и на употребата на наркотични вещества;
- организиране на лекции, семинари и дискусии по теми с ученици, учители, родители, педагогически съветници и училищни специалисти;
- координиране и методическо ръководство на превантивните дейности в учебни заведения;
- организиране и провеждане на сексуално и репродуктивно образование на учениците - полово съзряване, полови контакти, предпазване от заболявания, полово-предавани инфекции и СПИН;
- осъществяване на консултативна дейност с деца и младежи в риск и техните семейства;
- оказване на съдействие на млади хора за преодоляване на наркотичната зависимост за ресоциализация и интеграция в обществото;
- провеждане на социологически проучвания, поддържа информационна система и база данни;
- изработване и издаване на информационни материали за проблемите, свързани с употребата на наркотични вещества (листовки, брошури);
- организиране на различни младежки инициативи с превантивна насоченост (конкурси, концерти, спектакли, състезания и др.);
- осъществяване промоция на здравословен начин на живот;
- координиране взаимодействието на общинските власти с всички институции, ведомства и организации във връзка опазване на реда, сигурността, здравето и спокойствието на ученици и учители в и извън училището.

3. SWOT анализ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Мрежа от детски градини, осигуряваща възможност за достъп ; • Въведена задължителна предучилищна подготовка две години преди постъпване в I клас; • Извършена оптимизация на училищната мрежа в съответствие с демографските процеси; • Наличие на действащ механизъм за финансиране на делегираните от държавата дейности и местни дейности; • Децентрализация на правомощията на разпоредителите с бюджет; • Финансиране, основано на единни разходни стандарти за издръжка на дете и ученик с делегирани бюджети във всички училища; • Реализиране на програми за енергийна ефективност, спортни площадки и салони, специализирани кабинети, училищно оборудване и модернизация на материалната база на училищата и детските градини; • Прилагане на Системи за финансово управление и контрол; • Добра система за организация, съгласуваност, контрол и отчетност на учебно-възпитателния процес, на административната и стопанска дейност; • Осигуряване на достъп до образование – безплатен транспорт за всички подлежащи на задължително обучение; безплатни познавателни книжки за всички деца на 5 и 6 години, както и безплатни учебници и учебни помагала за всички ученици от I до VII клас; • Създаване на подкрепяща среда за децата и учениците със специални образователни потребности – квалифицирани специалисти към регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчен брой места в някои детските градини; • Голям брой необхванати и отпадащи деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст и отсъствие на механизми за реинтеграция в училище; • Демографски проблеми, свързани със спецификата на общината; • Недостатъчно модернизирана материална база на училища, детски градини, ЦПЛР-ДК и Помощно училище; • Учебно съдържание, несъответстващо на съвременните потребности на младите хора и слаба практическа насоченост на обучението; • Образователно - възпитателни подходи, които не отчитат индивидуалните потребности на детето и учениците; • Професионално образование неудовлетворяващо напълно изискванията на пазара на труда; • Недостиг на квалифицирани учители по чужди езици, информационни технологии, както и на специалисти за подкрепа на процеса на приобщаващото образование; • Неправилно разпределени отговорности между местните и централните органи на властта, което прави невъзможен ефективния контрол върху дейността на образователните институции; • Висок процент отпаднали ученици по социални причини или поради трудности с усвояването на учебното съдържание; • Малък брой учители до 29 години; • Липса на достъпна архитектурна среда; • Недостатъчни собствени приходи;

<p>образование;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализиране на програми за допълнителна работа с изоставащи и надарени ученици; • Осигуреност с педагогически кадри и други квалифицирани специалисти за обучение на деца и ученици; • Родителско и гражданско участие в управлението на образователния процес; • Създадени условия за удовлетворяване интересите, желанията и потребностите за личностна подкрепа на децата и учениците в свободното им време; • Финансово стимулиране на деца с изяви дарби със средства от общински и държавен бюджет. 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на комуникация и единен подход между образователните институции и НПО в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците; • Слабо участие на населението в дейности за учене през целия живот.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> • Държавна финансова подкрепа за обхващане на децата в детските градини; • Усъвършенстване на системата на делегирани бюджети и на механизмите за диференциране на единните разходни стандарти; • Делегиране на административни и финансови правомощия на директорите на общинските детски градини; • Повишаване привлекателността и качеството на материалната база на образователните институции, чрез участие в проекти и програми; • Разширяване на възможностите за целодневна организация на обучението; • Интегриране на система от мерки за осигуряване по-пълен обхват на подлежащите на задължително обучение деца и ученици; • Осъществяване на реална интеграция на децата от уязвимите групи; • Квалификация на учителите за работа с деца и ученици в риск от отпадане; • Развитие на приобщаващото образование за децата и учениците със СОП и изграждане на подкрепяща среда. 	<ul style="list-style-type: none"> • Голям брой деца главно от малцинствените групи, които поради социално-икономически и етно-културни причини не посещават детска градина; • Голям брой деца със сериозни обучителни трудности поради недостатъчно владеење на български език; • Увеличаване броя на неграмотните млади хора; • Застаряващ педагогически състав и недостатъчен брой млади висококвалифицирани и мотивирани специалисти; • Непривлекателност на професионалното образование и обучение; • Слаб интерес от страна на бизнеса към определени професии; • Липса на точни прогнози и проучвания за потребностите на пазара на труда от определени професии; • Негативни демографски процеси.

III. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ

1. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания.
- Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците от област Сливен.
- Утвърждаване на приобщаващото образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
- Зачитане на индивидуалните потребности и развиване на уменията на всяко дете чрез прилагане на диференцирани подходи.

2. ВИЗИЯ, ПРИОРИТЕТИ, ЦЕЛИ

ВИЗИЯ

Осигурена подкрепа, подходяща среда и възможност за оптимална степен на развитие на потенциала, способностите и уменията за успешна реализация и участие на децата и учениците от община Сливен във всички аспекти на живота в общността.

ПРИОРИТЕТ 1. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Специфична цел 1.1. Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на децата и учениците.

Мярка 1.1.1. Осигуряване развитието на пълния потенциал на всички ученици в училищата от община Сливен, отчитайки индивидуалните им потребности

➤ Дейност 1.1.1.1. Развитие и подобряване на екипната работа между ученици и учители – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа, провеждане на регулярни срещи в училищата, когато са за целите на превенцията, между малка група учители и други педагогически специалисти в детската градина, за преглед и обсъждане на информацията за обучението и развитието на ученик и набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за ученици с обучителни трудности.

➤ Дейност 1.1.1.2. Осигуряване на кариерно ориентиране – продължаване и развитие на дейностите по проект BG05M20P001-2.001-0001 „Система за кариерно ориентиране в училищното образование“ за осигуряване на по-обхватни дейности, насочени към учениците от училищата в община Сливен, развитие на дейностите по кариерно ориентиране на Регионален център за подкрепа процеса на приобщаващото образование, насочено към деца и ученици със специални образователни потребности.

➤ Дейност 1.1.1.3. Осигуряване на занимания по интереси чрез развитие на дейностите в Център за подкрепа за личностно развитие – Детски комплекс – Сливен. Превръщане на ЦПЛР-ДК Сливен в методически център по приобщаващо образование за работа с даровити и талантливи деца от Община Сливен.

➤ Дейност 1.1.1.4. Развитие на библиотечно-информационното обслужване – развитие на библиотечно-информационната дейност в училищата от община Сливен и обогатяване на библиотечния фонд.

➤ Дейност 1.1.1.5. Разработване на дейности по превенция на насилието – прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на насилието и създаване на по-сигурна училищна среда, повишаване обхвата на дейностите по превенция на насилието на ниво училище, подобряване на координацията между отделните институции. Подобряване на взаимодействието между институциите от системата на училищното образование, местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и социалните услуги, работещи на територията на община Сливен за превенция на тормоза и насилието в училищата.

➤ Дейност 1.1.1.6. Развитие на дейностите по превенция на обучителните трудности – увеличаване на броя на работещите логопеди и психолози в училищата от община Сливен, с цел повишаване обхвата на учениците с обучителни трудности.

➤ Дейност 1.1.1.7. Осигуряване на качествени грижи за здравето в училищата – продължаване дейностите на училищните здравни кабинети.

➤ Дейност 1.1.1.8. Развитие на уменията за учене, компетентностите, творческите и спортните способности на учениците в тематични области, които са извън включените в задължителната училищна подготовка, преодоляване на образователните дефицити на учениците, които срещат затруднения в подготовката си по задължителните дейности в училище и повишаване на мотивацията им за учене, повишаване на образователните постижения на учениците в определени научни области чрез дейности по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.

➤ Проект BG05M20P001-2.004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час) – Фаза 1“

Мярка 1.1.2. Предоставяне на обща подкрепа на децата в детските градини

➤ Дейност 1.1.2.1. Развитие и подобряване на екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата, провеждане на регулярни срещи в детските градини, когато са за целите на превенцията, между малка група учители и други педагогически специалисти в детската градина, за преглед и обсъждане на информацията за обучението и развитието на дете и набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за деца с обучителни трудности.

➤ Дейност 1.1.2.2. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните трудности – повишаване броя на децата от детските градини на възраст между 3 и 3,6 г., на които се прилага скрининг тест за определяне риск от обучителни трудности.

➤ Дейност 1.1.2.3. Осигуряване на занимания по интереси – продължаване на дейностите по предоставяне на занимания по интереси чрез външни специалисти, привлечени на място в детските градини.

➤ Дейност 1.1.2.4. Дейности за ранно оценяване на образователните потребности и по предоставяне на обща подкрепа в детски градини на територията на община Сливен по проект на УНИЦЕФ „Заедно от детската градина“.

Специфична цел 1.2. Осигуряване на необходимите човешки ресурси, за предоставяне на качествена обща подкрепа за деца и ученици в детските градини и училищата от община Сливен

Мярка 1.2.1. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти от училищата и детските градини в посока предоставяне на качествена обща подкрепа

➤ Дейност 1.2.1.1. Провеждане на вътрешна квалификация относно възможностите за предоставяне на обща подкрепа и работа в екип.

➤ Дейност 1.2.1.2. Организиране на форми за споделяне на добри педагогически практики в областта на предоставянето на общата подкрепа на училищно, общинско и областно ниво.

➤ Дейност 1.2.1.3. Провеждане на квалификационни форми с външни лектори за повишаване на компетентностите и квалификацията на учителите и другите педагогически специалисти за предоставяне на обща подкрепа.

ПРИОРИТЕТ 2. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Специфична цел 2.1. Развитие на приобщаващото образование и предоставяне на равен достъп до образование на всяко дете и ученик със специални образователни потребности

Мярка 2.1.1. Осигуряване на ресурси за извършване на качествена и професионална оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности, с цел предоставяне на адекватно и качествено образование, съобразено с индивидуалните особености и потребности на всяко дете или ученик със специални образователни потребности

➤ Дейност 2.1.1.1. Провеждане на обучения на екипите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности в училищата и детските градини за извършване на функционална оценка съвместно със специалисти от Регионален екип за подкрепа за личностно развитие към Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – област Сливен и от външни лектори.

Мярка 2.1.2. Осигуряване на качествена и професионална допълнителна подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности

➤ Дейност 2.1.2.1. Осигуряване на достъпна архитектурна среда в детските градини, училища и Център за подкрепа за личностно развитие – Детски комплекс Сливен.

➤ Дейност 2.1.2.2. Осигуряване на необходимата материално – техническа база в училищата, детските градини и Център за подкрепа за личностно развитие – Детски комплекс - Сливен за предоставяне на допълнителна подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности.

➤ Дейност 2.1.2.3. Осигуряване на необходимите педагогически специалисти за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици със специални образователни потребности чрез общината, чрез Център за подкрепа за личностно развитие – Детски комплекс - Сливен, чрез Център за специална образователна подкрепа и/или чрез Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – област Сливен

➤ Дейност 2.1.2.4. Осигуряване на обученията на специалистите, предоставящи допълнителна подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – област Сливен, Център за подкрепа за личностно развитие – Детски комплекс - Сливен, училищата и детските градини.

➤ Дейност 2.1.2.5. Продължаване на Дейност 2 „Осигуряване на условия и ресурси за надграждане и развитие на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на включващо обучение“ по проект BG05M2OP001-3.003-0001 „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ в две училища на територията на община Сливен за предоставяне на допълнителна подкрепа за ученици със специални образователни потребности.

➤ Дейност 2.1.2.6. Предоставяне на допълнителна подкрепа на деца със специални образователни потребности в пилотните детски градини по проект на УНИЦЕФ „Заедно от детската градина“.

➤ Дейност 2.1.2.7. Създаване на условия за развитие и участие в широка гама от дейности в областта на спорта, адаптирани за деца и ученици със специални образователни потребности в училища, детски градини, съвместно със спортни федерации и клубове

ПРИОРИТЕТ 3. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

Специфична цел 3.1 Осигуряване на необходимите грижи за социализация и равен достъп до качествено образование на децата и учениците с хронични заболявания

Мярка 3.1.1 Осигуряване на необходимия персонал в училищата и детските градини за работа с деца с хронични заболявания

➤ Дейност 3.1.1.1. Осигуряване на обучение на персонала в училища и детските градини, в които се обучават деца и ученици с хронични заболявания, нуждаещи се от допълнителна подкрепа

➤ Дейност 3.1.1.2. Назначаване и осигуряване на необходими специализиран персонал за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за децата и учениците с хронични заболявания

Мярка 3.1.2. Осигуряване на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици с хронични заболявания

➤ Дейност 3.1.2.1. Проучване и оценка на индивидуалните потребности и способности на децата и учениците с хронични заболявания

➤ Дейност 3.1.2.2. Предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за децата и учениците с хронични заболявания

ПРИОРИТЕТ 4. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В РИСК

Специфична цел 4.1 Повишаване обхвата на допълнителната подкрепа за децата и учениците в риск

Мярка 4.1.1 Осигуряване на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск в училищата и детските градини

➤ Дейност 4.1.1.1. Осигуряване на необходимите специалисти за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск в детските градини и училищата от община Сливен.

➤ Дейност 4.1.1.2. Осигуряване на обучения на екипите за подкрепа за личностно развитие, предоставящи допълнителна подкрепа за деца и ученици в риск.

➤ Дейност 4.1.1.3. Подобряване на партньорството между институциите от системата на предучилищното и училищното образование и доставчиците на социални услуги в общността за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за деца в риск.

➤ Дейност 4.1.1.4. Образователни програми и кампании в училища и детски градини за превенция на рисково поведение (агресия; насилие; отклоняващо се поведение; рисково поведение на деца и младежи)

➤ Мярка 4.1.2. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите, чрез социални услуги в общността.

➤ Дейност 4.1.2.1. Индивидуална работа с деца и техните семейства, чрез социалните услуги в общността.

➤ Дейност 4.1.2.2. Образователни програми за правата и задълженията на гражданите и санкциите при нарушаването им.

ПРИОРИТЕТ 5. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

Специфична цел 5.1 Повишаване качеството на допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с изявени дарби

Мярка 5.1.1 Предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за деца и ученици с изявени дарби в детски градини, училища и Център за подкрепа за личностно развитие – Детски комплекс - Сливен.

➤ Дейност 5.1.1.1 Дейности по Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“, модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“.

➤ Дейност 5.1.1.2. Дейности по подготовка и провеждане на училищни, общински и областни кръгове на олимпиади и състезания. Провеждане на индивидуални часове.

➤ Дейност 5.1.1.3. Осигуряване на обучения на учители и други педагогически специалисти, предоставящи допълнителна подкрепа на деца и ученици с изявени дарби.

➤ Дейност 5.1.1.4. Насърчаване творческите заложи и потребности на деца с изявени дарби на територията на община Сливен на основание Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, като акт на Министерски съвет и Наредбата за условията и реда за отпускане на стипендии и финансово стимулиране на деца и младежи с изявени дарби от Община Сливен, като акт на Общински съвет - Сливен.

IV. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА. ЗВЕНО ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

За проследяване напредъка в изпълнението на общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със заповед на кмета на общината се създава Звено за мониторинг и оценка /ЗМО/. В неговия състав се включват представители на организациите и институциите - основни участници в разработването на общинската стратегия.

1. Звено за мониторинг и оценка:

- Координира цялостната дейност по мониторинг и оценка на общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците;
- Планира и осъществява дейностите за мониторинг;
- Информира заинтересованите страни и обществеността за резултатите и препоръките от мониторинга;
- Организира дискусии за обсъждане на заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка на изпълнението на стратегията.

2. Дейностите по мониторинг включват:

- Текущ мониторинг на дейностите – събиране на информация, посещения на място, доклади от мониторинговите посещения;
- Създаване и постоянно актуализиране на база данни на общинско ниво, свързана с личностното развитие на децата и учениците;
- Събиране на информация за прогреса в изпълнението на стратегията;
- Разработване на годишен мониторингов доклад за цялостното изпълнение на стратегията.

За осъществяване на своята дейност членовете на ЗМО провеждат регулярни работни срещи за обсъждане на дейностите, свързани с наблюдение изпълнението на общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Ежегодно членовете на ЗМО, изготвят отчет за изпълнението на годишния план за подкрепа за личностно развитие за предходната година. Отчетът се базира на осъществяваните от тях наблюдения и посещения на място, събиране на информация и анализ на данни.

Мониторинговият доклад се предоставя на началника на Регионалното управление на образованието - Сливен.

V. КОМУНИКАЦИЯ И ИНФОРМАЦИЯ

Важно условие за ефективното реализиране на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Сливен /2017-2018/ е политиката за предоставянето на информация на обществеността и заинтересованите страни. Обществеността следва да получава пълна и обективна информация за всяка стъпка при реализиране на дейностите в стратегията.

1. Принципите, върху които ще се основава комуникацията, са:

- **Равнопоставеност** – равен достъп до информация на всички заинтересовани страни и на широката общественост;
- **Целенасоченост** – ясно дефинирани цел и аудитория на комуникационното послание;
- **Навременност** – своевременното задоволяване на потребностите от информация на заинтересованите групи и широката общественост;
- **Качество и достъпност на информацията** – изчерпателност, задълбоченост и аналитичност на комуникационните послания, достигащи до най-голям брой заинтересовани страни;
- **Многообразие и адаптивност** – многообразни комуникационни канали и комуникационни средства и съобразяване със специфичните особености на потребителите на информация, както и с конкретната ситуация;
- **Партньорство** – открит диалог и сътрудничество в комуникационния обмен с всички заинтересовани страни, с неправителствените организации и сдружения и медии.

2. Мерките за осъществяване на комуникацията са:

- **Информирание на обществеността и всички заинтересовани страни за разработването, приемането и изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Сливен /2017-2018/, чрез организиране на брифинги, публикации в медиите за запознаване с визията, ценностите, приоритетите, планираните дейности и мерки в стратегията;**
- **Организиране на работни срещи с участието на заинтересованите страни, НПО и медии;**
- **Популяризиране на структурите, ангажирани с изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Сливен /2017-2018/ на територията на община Сливен и дейността им за постигане на целите на стратегията;**
- **Стимулиране ангажираността на всички участници в разработването на стратегията с нейното изпълнение чрез включването им в дискусии и форуми и разпространение на комуникационни материали, както и актуализация на уеб сайтовете на техните организации;**
- **Популяризиране на резултатите от изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Сливен /2017-2018/ чрез запознаването на широката общественост с доклада за изпълнението на стратегията.**

3. Комуникационни техники:

- **Директна комуникация** – предоставяне на възможност на заинтересованите страни и на широката общественост за споделяне на мнения, гледни точки и предложения в рамките на дискусии, кръгли маси и дебати;
- **Комуникация чрез масовите медии** - редовно и систематично предоставяне на информация относно изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Сливен /2017-2018/ чрез пресконференции, брифинги, съобщения за медиите, неформални работни срещи с журналисти;

➤ Комуникация чрез интернет - поддържане и актуализиране на информацията за Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Сливен /2017-2018/ в уеб сайтовете на партньорите и на заинтересованите страни;

➤ Комуникация чрез информационни материали - публикуване на тематични информационни материали, съобразени с визията, целите и приоритетите на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Сливен /2017-2018/ и тяхното разпространение.